

(марганцю (II) оксид) – 500 мкг, цинк (цинк хелат гліцину, гідрат) – 2 мг, селен (натрію (IV) селенит) – 15 мкг.

По закінченню періоду застосування препарату відмічено поліпшення показники якості сперми (активності та концентрації сперми) у всіх дослідних самців у межах від 3 до 10 %.

Висновки. Такими чином, препарат під комерційною назвою PROSTADOL фірми Dolfos можна використовувати в племінному собаківництві за знижених показників спермограми, зокрема показників активності і концентрації.

УДК 619:618:614.2:636.2

Порівняльний аналіз схем синхронізації статевого циклу у корів та телиць

Глушко Л.А., Склярів П.М.
alkazavr94@gmail.com

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Вступ. Високий рівень продуктивності корів можливий лише за умови безперервного прояву їх репродуктивної функції, що, у свою чергу, вимагає застосування чіткої науково обґрунтованої системи контролю і регуляції репродуктивної функції. Розширення знань про нейро-гормональне регулювання відтворення у тварин дало змогу застосуванню гормональних препаратів для стимулювання й синхронізації охоти у самиць.

Сучасні способи синхронізації охоти у самиць сільськогосподарських тварин дають змогу з високою точністю контролювати строки осіменіння і тим самим у значній мірі виключати пропуски статевої охоти. Відомо також ефективні засоби профілактики і лікування порушень статевої функції тварин шляхом застосування комплексу гормональних препаратів.

Аргументом за застосування синхронізації статевої охоти є те, що даний метод дозволяє осіменити більшу кількість тварин в стислі терміни, перенести період масових отелень на інший час, організувати осіменіння тварин, коли виявлення статевої охоти ускладнене або неможливе внаслідок ряду виробничих причин, скоротити сервіс-період.

Аргументами проти використання даного методу є пригнічення ендокринних органів, що забезпечують функціонування статевої системи за безсистемного застосування гормональних препаратів і досить висока вартість схем синхронізації. Щомісячні витрати тільки на придбання гормональних препаратів є значними. До цих витрат слід додати і витрати на оплату праці персоналу. При цьому потрібно враховувати, що при використанні схем синхронізації вагітність настане тільки в 45–50 % випадків.

Мета – провести порівняльний аналіз схем синхронізації статевого циклу у корів і телиць.

Матеріали і методи досліджень. Порівняльний аналіз схем синхронізації статевого циклу у корів та телиць проводили в умовах ТОВ “Олімпекс-Агро” Новомосковського району Дніпропетровської області.

У досліді використовували клінічно здорових тварин голштинської породи, середньої вгодованості: телиці парувального віку та масою тіла 320–380 кг, корови – 4–8 років та 500–550 кг відповідно і середньорічною молочною продуктивністю 5500 кг.

Проаналізовано чотири схеми синхронізації статевого циклу у корів і телиць, які використовували у господарстві – “Ovsynch”, “Presynch”, “Адаптована” та “Для телиць”.

Результати досліджень. За результатами досліджень одержано наступні результати порівняльного аналізу схем синхронізації статевого циклу у корів і телиць, наведені у таблиці. Як видно, одержані результати при різних схемах у корів відрізняються несуттєво. Кращі результати одержано при синхронізації статевого циклу у телиць. Однак порівняно зі

спонтанною охотою результати значно гірші. Хоча, в цілому, такий підхід, незважаючи на більші затрати, у підсумку має економічний ефект.

Таблиця. Порівняльний аналіз схем синхронізації статевого циклу у корів та телиць

Групи тварин	n	Заплідненість від I осіменіння, %
Ovsynch	224	44,5
Presynch	221	46,4
Адаптована	219	49,9
Для телиць	139	68,6

Багато в чому це можна пояснити тим, що при штучно стимульованій охоті часто спостерігаються неповноцінність або слабкий прояв феноменів стадії збудження статевого циклу. Але більш суттєвими є наступні наші спостереження. Так, нами виявлено три варіанти ефективності схем за застосування тваринам різного стану репродуктивної системи. У першому – за ректального дослідження на яєчниках виявили жовте тіло, у другому – фолікул, у третьому – не було утворень. За схемою вводимо фолікулостимулюючий гормон і, як результат, у першому випадку не відбувається ніяких змін, так як цей гормон не впливає на лютеальної фазу статевого циклу, у другому – протягом 7–16 годин відбувається овуляція і початок лютеальної фази, яка триватиме 11 діб; у третьому – прискорюється утворення фолікулу. У першому варіанті до 7-ї доби відбувається зниження гормональної активності жовтого тіла, у другому – пік лютеїнової фази, у третьому – початок лютеїнової фази. Ін'єкція простагландину однаково впливає на всіх тварин регресією жовтого тіла і початком нового циклу, пік фолікулярної фази якого буде через 2 доби, коли робиться 3-тя ін'єкція, викликаючи овуляцію через 7–16 годин після введення препарату.

Схеми не передбачають необхідності дослідження стану яєчників, але є багато факторів коли овуляція в запланований час не настає і відповідно (за ановуляторного циклу) запліднення не відбувається.

Крім цього, існує кілька факторів, які слід обов'язково розглянути при прийнятті рішення про застосування в стаді методів регулювання статевого циклу, особливо при виборі фармакологічної програми. надзвичайно важливо розуміти ситуацію, що склалася на фермі в сфері репродукції. Необхідний також ретельний аналіз вікової структури стада і причин неплідності. І, нарешті, важливо враховувати кадрові ресурси, кваліфікацію і ступінь підготовки персоналу на фермі, робочі години, особливо, якщо планується використовувати складну програму регулювання статевої охоти, оскільки точний час і дозування препарату виявляються вирішальними для ефективності програми. При цьому слід чітко розуміти, що фармакологічний спосіб регулювання еструсу не є заміною ретельно складеним раціону і відповідному управлінню осіменінням в стаді. Не має сенсу використання синхронізації статевої охоти, якщо її можна виявити при високій ефективності та іншими методами.

Висновки. Таким чином, синхронізація статевого циклу вимагає не тільки бездоганного утримання тварин і створення сприятливих умов для прояву статевого циклу, але й відповідного рівня організації виявлення ознак статевої охоти, використання обладнання та робочої сили, кваліфікованих фахівців. Змінити ситуацію на краще можна шляхом використання ультразвукової апаратури для дослідження морфо-функціонального стану яєчників, що надасть можливість оптимізувати час осіменіння корів та телиць, а отже й забезпечить підвищення рівня відтворення гурту великої рогатої худоби.

Кожна з різних схем синхронізації найбільш успішно і економічно виправдано працює в різних ситуаціях. Єдиної програми синхронізації не існує і всі фармакологічні способи синхронізації повинні розглядатися як корисний інструмент, основною метою якого є підвищення показників тільності в стаді, поліпшення процесу осіменіння або усунення існуючих організаційних помилок. При виборі оптимальної потрібно керуватися тією, яка забезпечить найбільший прибуток в умовах конкретного господарства.